

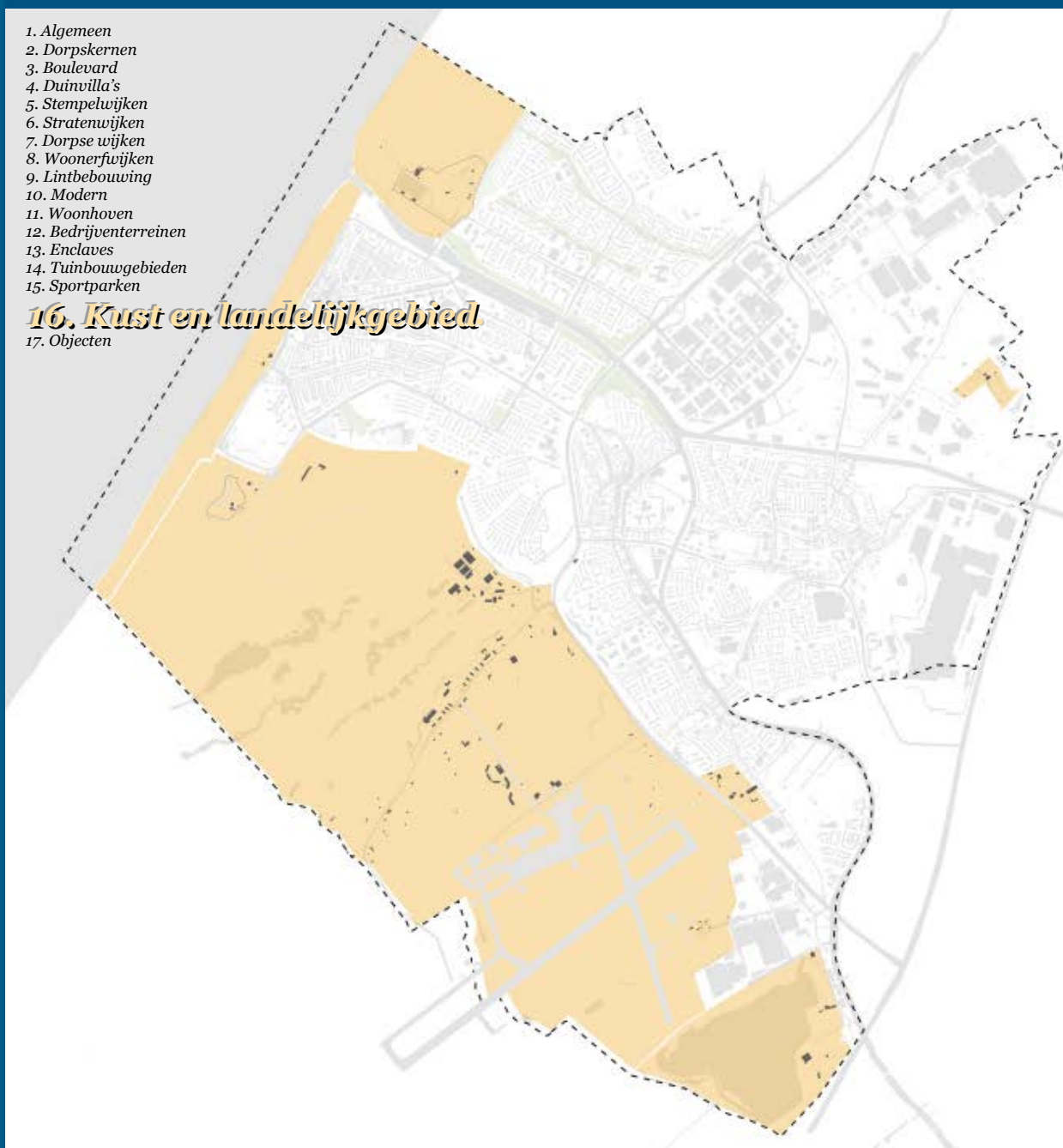
Welstandsnota Katwijk 2012

16. Kust- en Landelijk gebied

1. Algemeen
2. Dorpskernen
3. Boulevard
4. Duinvilla's
5. Stempelwijken
6. Stratenwijken
7. Dorpse wijken
8. Woonerfwijken
9. Lintbebouwing
10. Modern
11. Woonhoven
12. Bedrijventerreinen
13. Enclaves
14. Tuinbouwgebieden
15. Sportparken

16. Kust en landelijk gebied

17. Objecten

Identiteit Kust- en Landelijk gebied

Profiel

Het kust en landelijk gebied van de gemeente bestaat uit duinen, strand en een agrarisch gebied gelegen ten zuidwesten van Katwijk aan weerszijden van de Wassenaarseweg. De duinen met het strand is gelegen aan de noordzijde van de Rijnmond.

De zeewering met strand, duinen en het natuur- en waterwinaspect van het duinwaterleidingareaal maken het gebied tussen de Wassenaarseweg en de zee uniek. Daarnaast zijn de barakken van de voormalig (WOII) Fliegerhorst Katwijk en de monumentale gebouwen rondom de watertoren dominant in het gebied. Relatief onbekend en onzichtbaar zijn de kleine bunkers van de Atlantikwall in het duingebied.

Nieuw bouwen is hier geen optie; alle bouwactiviteiten moeten in relatie met de functie van het duinwaterleidingbedrijf en met de culturele, natuur- en monumentale status staan. De bunkers zijn rijksmonumenten en hebben archeologische waarde. Deze mini-monumenten zonder functie liggen als artefact in het landschap.

Het gebied van het voormalig Marinevliegkamp Valkenburg wordt nu ontwikkeld. Op basis van een integrale visie wordt momenteel een nieuw bestemmingsplan voor De Mient Kooltuin voorbereid (voorontwerp van maart 2004).

De bebouwing van de barakken staat geen aan- of bijgebouwen toe. De bestaande bijgebouwen voor munitieopslag en dergelijke hebben een monumentale status. Nieuwbouw in dit gebied is niet wenselijk, een nieuwe functie met bescheiden aanpassingen van de barakken is zeer wenselijk. Tussen de barakken en het vliegveldterrein staan op de bedrijfspercelen aan het agrarische gerelateerde gebouwen en een enkele woning. Ingetogen landschappelijk is hier het uitgangspunt. De barakken werden in *heimat*-architectuur op een agrarisch perceel gebouwd. Vanuit het gebruik door het Ministerie van Defensie is het gebied dichtgroeid tot een landschapspark. Een meer openkarakter van het landschap is wenselijk.

Het gebied aan de Oude Rijn langs de Waterboslaan is een landelijke enclave grenzend aan een woonwijk en het water. De enclave is vergelijkbaar met het gebied ten zuiden van de Vinkenweg aansluitend op de A44 en het Kanaalpad-noordoost.

In de duinen en het landelijke gebied, de Zuid- en Noordduinen en aan de Elsgeesterweg (Rijnsburg) liggen drie campings. Het betreft recreatiecentra met losstaande huisjes (bungalows) en een bescheiden kampeeraccommodatie.

Architectuur

De nieuwe woningen en agrarische gebouwen zijn landschappelijk ingebed door de toepassing van dominante kappen en geringe goothoogten. De strandpaviljoens en de recreatiebungalows in de recreatiecentra zijn tijdelijke gebouwen, hiervoor zijn beperkte criteria opgenomen. De geclusterde camping en sportgebouwen (manege) bestaan uit een eenvoudig en dominant hoofdgebouw met ondergeschikte bijgebouwen.

Barakken en overige vliegveldbebouwing

De voormalige militaire, door de Duitsers gebouwde barakken bestaan hoofdzakelijk uit één bouwlaag met een hoge, met pannen afgedekte kap; door de situering vallen de individuele verschillen in kapvorm en bouwmassa niet erg op. De rechthoekige gebouwen zijn gebaseerd op Nedersaksische boerderijarchitectuur. De bebouwingshoogte varieert, maar de ononderbroken kap is dominant, zowel landschappelijk als vanuit de cultuurhistorie.

De bebouwing horende bij de vliegbasis is zeer divers van vorm, architectuur en volume; de bouwhoogte varieert van 1-3 bouwlagen; deze bebouwing is overwegend plat en dateert van na de Tweede Wereldoorlog.

Detailering, kleur en materiaal

Het materiaal- en kleurgebruik kan worden gekenmerkt als historisch, met veel baksteen, aardetinten en dergelijke. Karakteristiek voor de voormalige militaire gebouwen zijn de grote gemetselde geveloppervlakken met relatief kleine ramen. De geveldetailering is afhankelijk van de vroegere functie van het gebouw. De gebouwen met een messfunctie zijn sterk aangetast.

De gebouwen van Dunea vormen geen eenheid, baksteen is dominant, de harde vormen van de nieuwere gebouwen dienen een uitzondering te blijven.

De gebouwen van de camping en rondom het parkeergebied hebben overwegend dominante kappen. De gerealiseerde platte aanbouwen zijn niet wenselijk.

Vanwege de openheid van het landschap moeten de gevels rondom uitgewerkt en gelijkwaardig gedetailleerd worden.

Doel van welstandszorg

Behouden en waar mogelijk versterken van het natuurlijke karakter van het gehele gebied. Bij de positie en oriëntatie van het gebouw respecteren van de omliggende landschappelijke en historische structuur. Bouwinitiatieven krijgen maar beperkt ruimte en dienen te passen in de opzet van de aanwezige clusters. Bij de clusters en woongebouwen kunnen op de architectuur afgestemde gebouwen geplaatst worden. Vervangende nieuwbouw dient te worden afgestemd op de bebouwingshoogte en –massa van de omliggende bebouwing of het ensemble van gebouwen als geheel en wordt in de directe omgeving van monumentale panden en gebiedsdelen niet toegestaan.

Welstandsbeleid, toets

Een aantal toetsing criteria is gebaseerd op de karakteristieken. De welstandscommissie toetst vooral op het gebruik van duurzame en bij de architectuur passende materialen voor metselwerk, pannen en op materiaal en kleur passend in de omgeving. Dit geldt eveneens voor schuren en loodsen. Hout kan dan toegepast worden. Ondergeschikte aan- en uitbouwen aan voor- en zijkant dienen in kleur afgestemd te worden op bestaande bebouwing. Accentkleuren kunnen dus niet toegepast worden. Schuttingen zijn wezensvreemd, afscheidingen dienen beperkt te blijven tot groen of open hekwerken.

Informatie

Kijkt u op de gemeentelijke website www.katwijk.nl. Voor specifieke vragen kunt u contact opnemen met de afdeling Veiligheid.

Koningin Julianalaan 3
2224 EW Katwijk
Tel. 071 406 5000
info@katwijk.nl

Criteria Kust- en Landelijk gebied

Een bouwplan moet zich voegen naar de in deze brochure genoemde identiteitskenmerken en een bijdrage leveren aan het geformuleerde doel van de welstandszorg. De commissie hanteert bij de welstandsadviezen en -toets de volgende criteria:

Algemeen

- Gebouwen moeten in samenhang met de terreininrichting (beplanting) een passend silhouet in het landelijk gebied vormen.
- Nieuwe toevoegingen en aanpassingen aan gebouwen en terrein mogen eigentijds en functioneel zijn, maar moeten de aanwezige karakteristieke waarden behouden.

Ligging

- Gebouw en tuin moeten een eenheid vormen en bijdragen aan de ruimtelijke opbouw van het landschap.
- De positie en oriëntatie van bebouwing op de kavel moeten inspelen op de landschappelijke situatie en zowel vanaf de weg als vanuit het land een evenwichtig perspectief opleveren.
- Het groene en landschappelijke karakter van het gebied behouden en versterken.
- Bebouwing dient zorgvuldig te worden ingepast in het landschap / de omgeving.
- Het individuele gebouw binnen een cluster is deel van het geheel en voegt zicht hiernaar.
- Hoofdgebouwen en/of het woonhuis zijn nadrukkelijk georiënteerd op de belangrijkste (openbare) ruimte.
- Bij wijzigingen en toevoegingen aansluiten op ritme, oriëntatie en ontsluiting van de bestaande situatie.

Massa en vorm

- Gebouwen op het terrein zijn individueel, afwisselend en gedifferentieerd.
- Gebouwen hebben een eenvoudige hoofdvorm.
- Gebouwen hebben een duidelijke geleding.
- Gebouwen moeten zich in architectuur op de landelijke omgeving richten en een 'gezicht' maken naar de weg.
- Gebouwen moeten naar alle zijden verzorgde gevels hebben en een positieve rol spelen in het landschapsbeeld.
- Gebouwen moeten een goede architectuur hebben, met fijnzinnige details of versieringen, die bijdragen aan de (romantische) landelijke sfeer.

Detailering

- De detailering is zorgvuldig en gevarieerd.
- Ontwerpaandacht voor alle details.
- Gebouwen op een terrein met onderlinge samenhang moeten een 'familie/ensemble' vormen door overeenkomst in bouwstijl of kenmerkende details zoals daklijsten, gevelopeningen, raamtypes en kozijnprofielingen.
- Bij wijzigingen de originele details handhaven.
- Gebouwen en woonhuizen moeten van een landelijk type zijn; generieke nieuwbouwwijktypologieën, flats en andere stedelijke bouwvormen zijn niet toegestaan.
- Gebouwen moeten harmoniëren met gebouwen in de directe omgeving in stijl en kenmerkende details.
- Aanpassingen en toevoegingen moeten de architectonische kwaliteit van het gebouw evenaren en passen in stijl en detailering.
- Kleuren moeten een rustig, natuurlijk palet vormen en passen in het landschapsbeeld.

Materiaal- en kleurgebruik

- Gebouwen moeten harmoniëren met gebouwen in de omgeving en op het terrein in kleur en materiaal.
- Materiaal- en kleurgebruik is terughoudend.
- Materiaal- en kleurgebruik is per cluster in samenhang.
- Bij strandpaviljoens hoofdmateriaal hout en hoofdkleur wit handhaven, één accentkleur minimaal toepassen.
- Aanpassingen en toevoegingen moeten de architectonische kwaliteit van het gebouw evenaren en passen in kleur- en materiaalgebruik van gebouw en omgeving.

Erfafscheidingen

- Erfafscheidingen moeten van esthetische kwaliteit zijn en een landelijke vorm- en materiaalgebruik hebben die bijdragen aan het landschapsbeeld: een mooi muurtje of hekwerk met beplanting, een bloeiende haag of open houten landhek.
- Erfafscheidingen moeten de verweving van het erf in het landschap versterken en een onderscheid maken in voorterrein (meer versierd en tuinachtig, bijvoorbeeld haag of landelijk hek) en achterterrein (meer landelijk, bijvoorbeeld watergang of houtwal die vanuit land doorloopt op het terrein, geen schuttingen).
- Voor erfafscheidingen in het duinlandschap gebruik maken van struweel en bosschages.

Aanbevelingen

- *Een verzorgde tuininrichting is cruciaal voor de landelijke kwaliteit van de woningen; groene beplanting, grote bomen en kleurige bloemen moeten samen met de verschillende bebouwingsvolumes het levendige en ontspannen geheel van de landelijke woning vormen.*
- *Verharding, beplanting en eventueel hekken, poorten, versieringen en reclame stralen een landelijke sfeer uit en zijn altijd eenvoudig.*
- *Uitbreidingen mogen niet ten koste gaan van grote bomen en moeten anders worden gecompenseerd met nieuwe aanplant.*
- *De tuininrichting, de verharding, beplanting en eventueel hekken en poorten, moeten een landelijke en stijlvolle sfeer uitstralen.*
- *Nieuwbouw moet passend zijn in het landschap, zodat woningbouw tot landschapsbouw leidt.*
- *Een terrein heeft vaak een interne ordening van meer versierd voorterrein en functioneler landelijk achterterrein; de (her)inrichting moet daarop voortbouwen.*
- *De grenzen tussen de openbare weg en het private terrein moeten niet hard en scherp afgebakend zijn; dit versterkt de informele landelijke kwaliteit.*